

7. Храмешкина С.В. Продуктивность и технологические свойства мяса свиной французской селекции с разной стрессвосприимчивостью: дис. ...канд. с.-х. наук: 06.02.10 Частная зоотехния, технология производства продуктов животноводства / С.А. Хромешкина-г.Москва, 2010.-118 с.

УДК 636.4.082.22: 636,47

ФОРМУВАННЯ ВІДТВОРЮВАЛЬНИХ ЯКОСТЕЙ СВИНОМАТОК УКРАЇНСЬКОЇ М'ЯСНОЇ ПОРОДИ

*Пелих В.Г. - д.с.-г.н., професор,
Чернишов І.В. – к.с.-г.н., доцент,
Левченко М.В. – аспірант, Херсонський ДАУ*

Постановка проблеми. В умовах інтенсифікації виробництва свинини важливим є вивчення біологічних особливостей формування відтворювальних якостей свиноматок [6,4]. Ефективність галузі свинарства у великій мірі визначається виходом поросят на свиноматку і залежить від багатоплідності та збереженості поросят до відлучення. Підвищення рівня багатоплідності – комплексний складний біологічний процес.

Стан вивчення проблеми. Багатоплідність свиноматок має низький рівень спадковості і у значній мірі залежить від умов годівлі, утримання і фізіології розмноження. У зв'язку із цим селекція на багатоплідність відіграє роль підтримуючого фактора в загальному плані племінної роботи. Це обумовлено біологічною комплексністю ознаки, що залежить від рівня овуляції, запліднюваності яйцеклітини, життєздатності тварин.

Коваленко В.П., Яременко В.І., вказували, що у свиней спеціалізованих м'ясних типів (ландрас, дюрок, полтавська і українська м'ясні породи) найбільш високі відтворювальні якості спостерігалися у класі плюс варіант за багатоплідністю [5].

Виходячи із цих передумов, нашим завданням було комплексне вивчення багатоплідності свиноматок як критерію відбору у свинарстві.

Завдання і методика досліджень. Дослідження проводились в умовах свиноферми племрепродуктора ДПДГ Інститут рису НААНУ, розміщеної у с. Антонівка, Скадовського району Херсонської області, яка спеціалізується на вирощуванні свиней української м'ясної породи.

Поголів'я свиней племрепродуктора ДПДГ Інституту рису порівняно молоді. Вік маточного поголів'я, коливається від 2-х до 7 років. Ці показники є результатом значного селекційного тиску на утримуване племінне поголів'я. Вважається, що оновлене стадо - це важливий резерв для підвищення племінних і продуктивних якостей, що характеризується високими значеннями показників відтворювальної здатності. Відомо, що найвища продуктивність проявляється у свиноматок до 5-6 опоросу.

Для проведення дослідження було сформовано групу глибокопоросних основних свиноматок із одного свинарника маточника. Матки належали до п'яти найбільш чисельних родин племінного репродуктора.

Виходячи з цих передумов, було визначено основне завдання: за результатами опоросів піддослідних маток оцінити ознаки відтворювальної здатності та визначити кращі критерії відбору тварин. Свиноматки були розподілені на класи M^- (мінус-варіант), M^0 (модальний клас) і M^+ (клас плюс-варіант) за показником багатоплідності.

Біометрична обробка даних проводилась методом варіаційної статистики з використанням персональних комп'ютерів та пакетів прикладного програмного забезпечення MS OFFICE 2010 та STATISTICA v.9.0.

Результати досліджень. Аналіз отриманих даних довів, що за великоплідністю маток різниці майже не встановлено, ліміт ознаки складав 1,39...1,42 кг.

Однак у межах кожного гнізда поросята мали різну живу масу, тому маса гнізда на час опоросу значно варіювала від 12,1 кг у класі M^- до 14,4 кг у класі M^0 і 17,4 кг по класу M^+ , що на 2,6 кг перевищує середнє значення по стаду ($P>0,01$).

Таблиця 1 - Оцінка відтворювальних якостей свиноматок з урахуванням розподілу за багатоплідністю

Показники	M^+		M^0		M^-	
	$\bar{X} \pm S_{\bar{X}}$	$C_v, \%$	$\bar{X} \pm S_{\bar{X}}$	$C_v, \%$	$\bar{X} \pm S_{\bar{X}}$	$C_v, \%$
Кількість голів	15		24		11	
Тривалість поросності, днів	113,5±0,15*	1,4	114,3±0,12*	1,1	113,9±0,11	1,1
Багатоплідність, гол	12,5±0,24**	6,6	10,3±0,23	7,3	8,5±0,18**	6,1
Великоплідність, кг	1,39±0,06	5,4	1,38±0,11	8,6	1,44±0,07	8,3
Індекс вирівняності гнізда, на час народження балів	8,4±1,24	42,8	8,9±1,41	47,3	10,8±1,75	53,2
Маса гнізда на час опоросу, кг	17,4±0,35**	8,3	14,4±0,37	9,7	12,1±0,25	7,3
Молочність, кг	39,5±0,91**	14,5	34,5±0,90	15,3	29,7±0,51***	9,4
Середня маса 1 голови у 21день, кг	3,2±0,27	14,9	3,3±0,27	14,8	3,5±0,18	9,38
На час відлучення у 60днів:	-		-		-	
кількість голів	10,5±0,37*	11,3	9,0±0,41	13,7	8,2±0,26*	9,2
маса гнізда, кг	160,6±1,74**	13,7	135,0±1,57*	13,5	123,9±1,05**	9,4
середня маса 1 гол, кг	15,3±0,37	9,4	15,1±0,24	6,1	15,2±0,07	1,8
Індекс вирівняності гнізда, на час відлучення балів	103,8±2,30**	22,6	72,1±2,73	32,1	57,4±1,95***	25,7
Збереженість, %	82,8**		88,5		95,8***	
КПВЯ, бали	116,9±1,12***		98,3±1,17*		88,8±0,82	
Оціночний індекс P_{60} , балів	112,1±0,91***		106,0±1,03		108,1±1,32	

Примітка: * - $P<0,05$; ** - $P<0,01$; *** - $P<0,001$ (порівняно з середнім по стаду)

Ріст, розвиток і життєдіяльність порослят в підсисний період залежать від молочності свиноматок [1,2]. Свиноматки в даному досліді характеризувалися середнім рівнем молочності, матки провідного класу M^+ мали молочність на 4,3 кг більше середнього показника по стаду, а це в свою чергу обумовлено

більшу кількість поросят на час відлучення. Цей показник вірогідно перевищував середнє значення по стаду на 1,1 гол.

Маса гнізда на час відлучення це комплексний показник, що залежить від кількості відлучених поросят та їх живої маси. Кількість голів у 60 днів у маток класу M^0 становила 9,0 голів, що перевищувало маток класу M^+ значення на +0,8 гол. Розраховані коефіцієнти варіації свідчать, що класи M^0 і M^+ були однорідними за цими двома ознаками ($C_v= 11,3$ і $13,7\%$ відповідно).

Середня маса однієї голови у 60 днів коливалася у межах 15,1...15,3 кг.

Комплексну оцінку материнських якостей проводили за допомогою розрахунку індексу КПВЯ, кращими материнськими якостями характеризувалися матки класу M^+ , які перевищують середнє по стаду (+8,8 бали), ($P>0,001$). Слід зазначити, що найменшу збереженість мали поросята у гніздах свиноматок класу M^+ .

Дані розподілу за багатоплідністю переконливо показали можливість відбору на підвищення відтворювальних ознак свиней. Виявлені закономірності впливу досліджуваного фактора доводяться даними однофакторного аналізу, наведеного в таблиці 2.

Таблиця 2 - Результати дисперсійного аналізу за багатоплідністю

Фактори мінливості	Р- значущість	Загальний %-ий внесок	Р- значущість	Загальний %-ий внесок
Багатоплідність свиноматки, Сх	Маса гнізда на час опоросу		Молочність	
	0,00	67***	0,00	41***
Випадкова, Cz	-	33	-	59
На час відлучення:				
Багатоплідність свиноматки, Сх	Кількість голів		Маса гнізда	
	0,00	39***	0,00	38***
Випадкова, Cz	-	61	-	62
Багатоплідність свиноматки, Сх	Індекс вирівняності гнізда		КПВЯ	
	0,00	41***	0,00	49***
Випадкова, Cz	-	59	-	51
Загальна, Су	-	-	-	-

Примітка: * - $P<0,05$; ** - $P<0,01$; *** - $P<0,001$

Дисперсійний аналіз показав, що на КПВЯ вивчений фактор має середній вплив, питома частка становить 49,0 %, а випадкові фактори відповідно 51 %. На рівень маси гнізда поросят на час опоросу даний фактор має більший вплив, рівень значущості випадкових факторів складає лише 33,0%

Висновки та пропозиції. Таким чином, оцінка відтворювальних якостей маток з урахуванням розподілу за багатоплідністю може використовуватись у планах селекційно-плеємної роботи з українською м'ясною породою.

Тому, на наш погляд, доцільно при розведенні свиней української м'ясної породи тісно пов'язувати між собою вихідні біологічні ознаки та сприяти проведеному більш детальної оцінки, відбору та підбору за багатоплідністю, великоплідністю і тривалістю поросності.

Перспектива подальших досліджень. Завданням подальших досліджень є встановлення впливу індексної селекції на різних стадіях онтогенезу та ви-

значення рівня успадкування і мінливості селекційних ознак української м'ясної породи.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Акімов С.В. Основні напрями подальшої роботи по вдосконаленню свиней полтавської та української м'ясних порід / С. Акімов, Л. Перетятко // Тваринництво України. - 2002. - № 5. - С. 23-24.
2. Березовский Н. Крупноплодность свиней внутривидового типа УКБ-1 / Н. Березовский, Д. Ломако // Свиноводство - 1997. - № 3. – С. 18.
3. Дудка О.І. Селекційно-генетичні аспекти оцінки продуктивних якостей свиней асканійського м'ясного типу: автореф. дис. ... канд. с-г наук: 06.02.01 / О.І. Дудка; Херсон, 2005.- 20 с
4. Коваленко В.П. Перспективы свиноводства / В.П. Коваленко, В. М. Рябко, В.Г. Пельх. - Херсон: Айлант, 2000. - 84 с.
5. Коваленко В. П., Яременко В.И. Типологические особенности свиней различных генотипов при разведении в промышленных комплексе // Цитология и генетика. – 1992.- №5.- С.63-66
6. Пелих В.Г. Селекційні методи підвищення продуктивності свиней. – Херсон: Айлант, 2002. – 264с.

УДК 636.084:636.05:636,4

ПРОДУКТИВНІСТЬ СВИНЕЙ РІЗНИХ ГЕНОТИПІВ ПРИ ЗАСТОСУВАННІ ПРЕПАРАТУ БІОМОС

Пентиліук Р.С. – доцент, Одеський ДЕУ

Постановка проблеми. На сучасному етапі технологія виробництва продуктів тваринництва неможлива без створення повноцінної збалансованої годівлі тварин. Поряд з цим не менш важливе значення набуває раціональне використання кормів, завдяки застосуванню біологічно активних речовин (БАР), які поліпшують перетравність поживних речовин раціонів та нормалізують мікрофлору шлунково-кишкового тракту [3].

Стан вивчення проблеми. Наявність патогенної мікрофлори у шлунково-кишковому тракті варто контролювати новими способами, до яких відносяться застосування пробіотиків та ензимів. До таких препаратів відносяться Біомос, який представляє собою комплекс маннанолігосахаридів. Цей препарат пропонується не тільки як альтернатива антибіотикам, але й він має широкий спектр дії на клітинному та гуморальному рівнях. Він блокує колонізацію кишечнику патогенною мікрофлорою, підсилює ріст корисної мікрофлори та стимулює імунітет [2]. При вивченні цього препарату цікавим було б простежити не тільки загальну зміну показників росту поросят, але й особливості, які спостерігаються окремо як у чистопородних, так і у помісних тварин.